

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 150 ղշ.
» Գաւառաց » 160 »
» Օտար երկիրներու » 180 »
Վեցամսեայ Կ. Պոլսոյ » 75 »
» Գաւառաց » 80 »
Իւրաքանչիւր թերթի գին 60 փր.
Շանուոյման տողը մէկ անգամի հա-
մար 2 դուրուշ, երկու անգամի հա-
մար 60 փարսյ, աւելի անգամներ
բաւ համար 40 փարսյ:

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԻՍԿԱՐԱԿԱՆ ԱՂԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Գուրու գացած իրաւորաց ճանրու
ճախըը խմբագրութեան վրայ է:
Իրաւորաց վերաբերեալ նամակ
կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագրի
— Տնօրէնին պիտի ուղղուի, Կ. Պո-
լսո, Չինիլի խան, Մաքսիմ գրասեն-
եակը:
Ճանրու ճախըը չվճարուած նա-
մակ չընդունուիր:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 27 ՄԱՅԻՍ
ԻՍԿԱՐԱԿԱՆ

Հիւսիսային Գերմանիոյ երեսփո-
խանական ժողովը մայիս 26ին գոյուե-
ցաւ: Բրուսելոյ թագաւորը որ հանդի-
կայ էր, ատենադատութիւն մ'ըրաւ,
որոյ մէջ ժողովին կատարած գործե-
րը մի աւ մի թուելով իր գոհութիւնը
յայտնեց, եւ վերջն ալ բաւ թէ ինք
ամեն բանէ աւել ընդհանուր խա-
ղաղութեան անկողով միաւորն կը փա-
վարէ:

Գաղղիոյ մէջ Պ. Օլիվիէի պաշտո-
նէութեան դէմ դժգոհութիւններն
որ քան զոր առնչաւոր վրայ են Լա-
զարեթը, նոյն իսկ իրեն կառավարի ե-
ղալները կ'ընեն, քննադատութիւններ
ընել սկսած են իրեն դէմ: Մանա-
ւանդ Բէյի Ռեպլիք եւ Լը Բէօրլը
ճրտանէ լրագրիւնները հուր ու բոց
կարծակներ: Կորստ լրագրիւն յայտնա-
պէս կրէ թէ պաշտօնէութեան միակ
ղլաղմունքն է՝ տուած խոստումներ-
ուն դրոշմ: Օրէնսդրական ժողովին
աշխարհմեան անդամներն հետզհետէ
կը բաժնուին Պ. Օլիվիէէն: Ճախարհը-
մեան կեդրոնականներն ու սահմա-
նադրականներն արդէն բաժնուած են
անկէ:

Մարտիկայի գործաւորները կայ-
սեր առաջարկած ընդհանուր քուէ-
արկութեան մէջ ՈՉ քուէ տուած ըլ-
լալով, ասոր պատճառը բացատրելու
մտօք հետեւեալ յայտարարութիւնն
ստորագրել սկսած են, զոր կայսեր,
Օրէնսդրական ժողովին, Երեսփոխին
եւ կառավարութեան պաշտօնէից պի-
տի զրկեն՝ երբոր առ նուազ տասն
հազար ստորագրութիւն ունենայ:

Առ կայսեր, առ Պաշտօնէաց, առ Յե-
նարարական ժողով եւ առ Երեսփոխին
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳՈՐԾԱՌՈՐԱՅ
ՄԱՐՏԻԿԱՆ

«Այեւ, ստորագրուած, գործաւորը
Մարտիկայ, զուրկը յայտարարութեան,
չատերեմն բնտանեաց հայր կամ նե-
յուկ, կը բողոքենք այն սպերախոտ-
ութեան մեղադրանաց դէմ որ մեզ ուղ-
ղուեցաւ, կայսեր առաջարկութեան
այսինքն կայսրութեան դէմ ՈՉ քու-
է տուած ըլլանու համար:

«Մերգրեւ, ոչ միայն իրրեւ քա-
ղաքացի եւ իրրեւ անկեղծ եւ համոզ-
եալ հատարաւարտական բողոքեցինք
կայսերական դրութեան դէմ, այլ եւ ու-
նոր համար որ այս դրութեան չնորհիւ
մեք անհնարութեան մէջ կը գտնու-
ւինք մեր կանայքը զաւակներն եւ
ծերունի ծնողները մեր աշխատու-
թեամբն ապրեցնելու:

«Երբեք չէր տեսնուած այսչափ
թշուառութիւն աշխատաւորաց մէջ,
եւ այսչափ պերճութիւն ազգային
գանձը բախտներուն, եւ գրամագը-
նայ ու արուեստից առանձնաշնորհու-
թեան իրաւունքներուն մէջ: Երբեք
տուրքերն այս ատենական ընկճող չէին
եղած: Երբեք վաճառականութիւնն ու
նաւաստականութիւնն այս աւուր չափ
ողբալի վիճակի մէջ ինկած չէին:

Եւ այս արուեստից առանձնաշնորհու-
թիւնները վայելողներուն մէջ: Երբեք
տուրքերն այս ատենական ընկճող չէին
եղած: Երբեք վաճառականութիւնն ու
նաւաստականութիւնն այս աւուր չափ
ողբալի վիճակի մէջ ինկած չէին:

«Որովհետեւ մեր քուէն բացատ-
րութեան պէտք ունեցած կերակու-
ած հաւանքը կատարեալ եւ անկեղծ:
Այս կերպով քուէները կառավարու-
թեան ուղղութիւնը կը հրահանենք
մեր վշտաց վրայ, որպէս զի եթէ որ
մի ինչպէս ժամանակաւ մեր խոնքի եղ-
բարքն ըլլին, մեք ալ հարկաւ ըլլինք դե-
րօշակի մը վրայ այս խօսքը դրել: Առ-
եւելաշնորհ իմ Բոսնիա Եւրոպայէն, չըս-
ուի թէ կայսրութեան չյայտնեցինք
մեր այս վիճակը, որ չիլնար շարունա-
կիլ՝ առանց զմեզ եւ ընկերութիւնը
վտանգի մէջ ձգելու:»

Երեսփոխին թէ Երեսփոխին անդամաց
թիւններն զատ, որ ասորն 15000 փր-
անքն իլլաւ, Պետութեան խորհրդոյ
անդամաց թիւնն ալ պիտի չափաւոր-
ւի եւ 25000էն 18000 փրանքն պիտի
իլլնէ: Մինչեւ անգամ խօսք կայ թէ
կայսեր թիւնն ալ պիտի պակսի, եւ
արդէն կայսրն հաւանութիւն տուեր է
ասոր:

Խոսքից ոտակականութիւնը դա-
ւադրութիւն մը դառաւ զիւրքի մը
մանուէլ թագաւորին կենացը դէմ:
Թագաւորը փախին ձիարշաւներուն
ներկայ դանդաղեալ պիտի երթար Ֆիո-
րենցայի մօտ, եւ ճանբայ երեւելու կէ-
տին խնայուեցաւ որ արքայապետն մը
ծպտեալ կերպարանքով կապտէ հոն եւ
իր դիտարարութիւնն ի դործ դնելու
պատրաստուած է: Այս մարդը ժա-
մանակէ մ'ի վեր Խոսքիւն ոտը հանե-
լու աշխատող գաղանթի ընկերութեանց
մէկուն անդամ է եղեր:

Աթենքէն եկած լուրերուն նայե-
լով, Հելլենական կառավարութիւնն
ամեն ջանք ի դործ կը դնէ աւաղա-
կութիւնը երկրին մէջէն ջնջելու, եւ
արդէն քանի մ'աւաղակայ խումբեր
ընաղին՝ եղեր են: Իսկ անդ զիպէի ճա-
նապարհորդներն սպաննող աւաղա-
կախումբին մէկ մասն եւ անոր գլուխ
թաքս Սթամուլիթաքին չեն դանտած,
թէ եւ կառավարութիւնը մեծ վարձը
խոստացած է դանդաղեցուն:

Մահուան դատաւարտեալ աւա-
ղակները վճառվինք առնինք բողոքած
ըլլալով, իրենց կեցիլը գլխատութեան
պատիժը եւ մնացած է: Բայց ասոր-
կայ չկայ որ բողոքեցին անոնքի պիտի
աի մնայ եւ վճիւր գործադրի:

Աթենքի մէջ լուր ելեր է թէ
պաշտպանութեանց գերազանցները
լանարայի մէջ ժողով ընելով՝ Յունաս-
տանի կառավարութեան նկատմամբ
բռնուելիք ընթացքը որոշելու կ'ըրա-
ղին: Երեսփոխին որ եթէ անգլիկները
Եունաստանի պատուին դպչելիք պա-

հանջում մ'ընեն, Գետիգ թագաւորը
չպիտի ընդունի, եւ լաւագոյն պիտի
համարի անոնքն հրաժարել քան թէ
նաւաստացուիչ առաջարկութիւններ
ընդունիլ:

Եղիստոսի մէջ հիւպատոսական
իրաւութիւնը չափաւորելու համար
խորհիլն կառավարութեան եւ եւրո-
պական տէրութեանց մէջ բացուած
խնդիրը, որուն յաջողութեանը վրայ
Պ. Օլիվիէ մեծ յոյսեր տուած էր Նու-
պար վաշային, կերակու թէ Գաղղիոյ
նորընտիր արտաքին գործոց պաշտօնէ-
էն նոյն նպատակներ ընդունելու թիւ-
նը չպիտի դանդաղ, վասն զի կըսուի թէ
Պ. Տը կրածն իր նախորդէն շատ ար-
եւեր կարծիք ունի այս խնդրին վրայ:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Լէվոնթ թայմը լրագրիւր Բ. Գրան
դէմ հելլենական լրագրի մը հրատա-
րակած մէկ զրպարտիչ յօդուածն ա-
ռանց դիտարարութեան կամ հերքման
իր էլերուն մէջ դրած ըլլալուն համար
բարձրագոյն հրամանաւ մէկ ամիս դա-
դարման դատաւարացեցաւ:

Գաղղիոյ դեսպանատան նախկին
խորհրդական Պ. Ռիթը՝ որ հիմա Բու-
մէլի երկաթուղեաց ընկերութեան
երեսփոխան եղած է, եւ նոյն երկա-
թուղեաց շինութեան անօրէն Պ. Ռը-
րէսէլ անցեալ հինգ շաբթի օրը Սթամու-
լին ընտարարին ներկայանալով ծանուցին
թէ եթա՝ Նուլէէն մինչեւ Գիւլիւք
Չէքմէճէ հասնելը բաժնին շինու-
թիւնն այս շաբթու պիտի սկսի: Այս
լուրը մեծ գոհութիւն պատճառեց
վիճալաւ: Մալթանին:

Լէվոնթ թայմը լրագրիւր կը ծա-
նուցանէ թէ Օլեոտաթիա ինքնակա-
լին անցեալ շաբթու քանի մ'օր Աթէմ-
տաղին Գէօլին անցանելու դացած
ժամանակ Ալէմտաղի թէ՛ տաճիկ եւ
թէ՛ քրիստոնեայ բնակչաց առատ
պարգեւ բաշխեւ, ընտանեաց գլուխ-
ներուն Գլախան եւ տղայոց մէկ մէկ
ըրա շնորհելով:

Եղիստոսէն մայրաքաղաքիս Լէ-
վոնթ Հէրրէտ լրագրիւր կը գրեն թէ
Աւստրիոյ հպատակ մը անգղոյն ոտի-
կանութեան դիմէն բռնութիւն կըն-
լով, Աւստրիոյ հիւպատոսը բողոքեւ
է, որուն հետ միաբաներ են նաեւ ու-
րիշ տէրութեանց հիւպատոսները:
Աւստրիոյ հիւպատոսը կը պահանջէ
որ ոտակականութեան դրական էշու մը
վրայ նստեցնելով Գազիթի վողոցնե-
րը պարոցընեն՝ գործած յանցանքը
ծանուցանող թուղթ մը կուրծքէն
կախուած, եւ յետոյ մշտնջենաւոր շրջ-
թայակաւ աշխատութեան զրկուի:

ԲԵՐԱՅԻ ՀԵՂԵԶ

Սոսկալի հարուած մը, սրուն նմա-
նը կրնանք ըսել թէ երբեք տեսնու-
ած չէր, կերակու օրը Ռեպայի մեծ եւ
ընդարձակ թաղն աւերակաց կոյտ մը
գարձուց, զոհ տանելով Եօթն հազար
կտորէն աւերի շէնք, անբաւ ինչք, եւ
որ ամենէն օտարախելին է: Հինգ վեց
հարիւր հոգի:

Ճամ վեց ու կէսին սկսաւ թագաւոր-
մին ետեւի կողմը Ֆէրիտիէ բնուած փո-
ղոցը գոց տունէ մը, որուն բնակիչները
տեղ գացած էին, եւ արեւելեան բու-
ռն հովէն իսկոյն ծաւալելով անհը-
նարին արագութեամբ հարիւրաւոր
տուներ մէկէն բռնեց եւ ընդարձա-
կածաւալ հրեղէն հոսանքի մը նման
ընթացաւ: մէկ ծայրը թաքսիի ե-
տեւէն դէպ ի մեծ փողոցը, միւս
ծայրը դէպ ի փար, Եէնի շէհր եւ
Փափաղ Գէօրիւսի բնուած թաղերը:
մէկ ծայրն ալ մէջ անդէն դէպ ի
Քրեալուլա, թաղաւ պաշի եւ Գալիօն-
ճու գուլլուք քաղաք այնպիսի արա-
գութեամբ որ բնակիչները գարհո-
րելով շուարած ինչ ընկերիւն կորու-
սին: շատերը չկրցին կարասի փախը-
նել եւ հազիւ հոգիներն աղատեցին:
չատեր ալ կարասի փախընելու ընդ-
ինքզինքնին չկրցին ստատել եւ ան-
յաք բոցին ճորակ եղան:

Բաղմաթիւ անձինք ալ այլոց օգնու-
թեան դիմելով իրենց կեանքը զոհե-
ցին, շատեր ալ մանաւանդ կանայք եւ
մանկանք փախուտի ճանրայ չդանե-
լով այրեցան: ուրիշներ ալ կամ վը-
րատակներուն ներքեւ մնալին կամ
պատուհաններէն նստած կարասի-
ներուն ներքեւ ջախջախեցան: Այսպէս
տհուելի աւերածով հրեղէն քաղաք հա-
տաւ յիտակ ճամբէն մինչեւ Եէնի-
Չաքլիի փողոցին անկիւնը, եւ Մոլոթի
սրճարանէն ասօրին, մէջտեղէն մինչեւ
Թէքէ պաշի եւ միւս կողմէն մինչեւ
Գալլու միաշա ընդարձակաւալ հրեղէն
դաշտ մը թողլով իր ետեւը:

Ահագին քարուկեր տուններ ու շէն-
քեր՝ որք հրեղէնի դէմ ապահով պա-
տրապարաններ կը կարծուէին, Անդիոյ
գերազանաւորը, Նաուալի թաղաւորը,
Լիւքսանդուրի հատանանի կաթո-
ղիկոսարանը եւ ասոնց նման ուրիշ
բաղմաթիւ հոյակապ քարուկեր շէն-
քեր աւերակ դարձան:

Չէհէ. Մալթանի անձամբ Բերա եւ-
թաղով եւ քանի մը օր Գլալթա-
Մարալի վարժարանը կանալով անդա-
դար հրամաններ կը զրկէր նախարարաց
որ հրեղէնէն առաջն առնելու համար
ամեն ճիգ թափեն, եւ արգարեւ մարդ-
կային կարողութեան վեր ջանքեր ե-
ղան: Բայց ո՞վ էրեւոյ հովին բռնու-
թիւնն արգելու եւ բողոքուն կատա-
ղութեան առջեւ դիմանալ որք մը-
ւընելով յաւալ կը քաղէին, եւ առ-
ջեւին եւրո շէնքերը մանաւանդ
վայտէ շէնքերն անկեղծութիւ մէջ կը

գը մեռնելուն ախար ընտանիքը
Հայոց քահանաները կը կանգնեն որ
դան ննջեցեալին արարողութիւնը
կատարեն եւ տանին թաղին . իսկ
Պապականք ընտել իրանք ալ կուգան
մերն է ըսելով կը վիճեն Գեր. Մամբրէ
ընտել իրանք խոհարարութիւն կրնէ
ըսելով . ինչո՞ւ կը վիճենք . թէ որ ձերն
է՞ դուք թաղեցեալ . եւ հայերը կը մնն
նին՝ ննջեցեալը Պապականաց ձգելով
ննջեցեալին ընտանիքն թող չեն տար .
պապականք ընտել չեն ընտան
եաց ձայնին, ընտանիքն կը քաղաքին
դպրագում Զեմէ պէյին բողոքել .
Զեմէ պէյն ալ անոց չսեր եւ պապա
կանաց խօսքին կանաչ . ընտանիքն կա
ղաքական կողմէն թէ մենք չուստար
չական հայ ենք եւսյն, դարձեալ ըսող
չկայ . պապականք այս հակառակու
թիւնը բաւական չհամարելով կուգեն
հայոց գերեզմանատունը թաղել . հա
յերն դէմ կը կենան չեն թողոր իրանց
սեփական գերեզմանատունը թաղելու,
պապականք կը հակառակին եւ կուգեն
բռնութեամբ թաղել . Գեր. Մամբրէ
վարդապետն դպրագումին լուր կու
տայ . Գայմագումը չուգեր իրաւունքը
անը տանիք հայ ժողովուրդն ալ իր
սեփական իրաւունքն պապականաց
չընկեր համարեց չտար . դպրագում
մը ի վնաս աղգին սխալ կըրպով կը
հեռագրէ . քաղաքիս Բարձր կուստ
կային . վնաս կուտային կը հրամայէ
թէ որ հնար է թող հայոց գերեզմա
նատունը թաղուի, եթէ ոչ ուրիշ տեղ
ցոյց տուէք . այս հրամանին վրայ դպ
մագումը եւ կուտայութեան ժո
ղովականք ի միասին ուրիշ տեղ մը
ցոյց կուտան . պապականք կը պնդեն
թէ մենք անարտաճառ հայոց գե
րեզմանատունը պիտի թաղենք, եւ
այսպէս երկար վիճարանութիւններ
կըլլան, եւ ննջեցեալ տեղ մը կը թաղ
ուի, բայց վնաս կը չարանակէ . դպրագ
ում Զեմէ պէյը իրաւարտ չընելէն
ի դատ պապականաց իրաւունք ալ
կուտայ . ամայս 13ին աղգաւոր Մամբ
րէ վարդապետն հեռագիր դարկած էր
այստեղ, որով կը յայտնէ թէ պապա
կանք իրանց մեռելը ուրիշ տեղ թա
ղել են, բայց կաշխատին որ նորէն
թաղած տեղէն հանելով հայոց գերեզ
մանատունը բերեն եւ աղգային իրա
ւանց տիրեն . պապականք սուտ տարա
ձայնութիւն մը հանած են թէ ննջեց
եալն անթաղ մնացած է մինչեւ ցարդ,
եւ այսպէս աշտանդի նոցա մարդիկ
ներն թշնամական ողւով բարձրացա

տին կուտային սխալ հասկացած
են , որպէս թէ Մամբրէ վարդապետը
Բարձր կուտային հրամանին հակա
ռակ մնալով չուգէր թաղել տալ . ա
հա սուտ զրպարտութիւն մը . պապա
կանք կը հակառակին, կուգեն հայոց
գերեզմանատուն տիրելու եւ կուտայ
ութեան կողմէն իրանց ցոյց տուած
տեղն չեն ընտելիր որ բնաւ իրա
ւունք չունին . դեռ Բաղէշու մէջ չորս
տարի հաղիւ կայ որ պապականութիւն
նը մնած է, այն ալ քանի մը տուն .
ինչ իրաւամբ կը բռնանան հայոց ի
րաւանց տիրելու . կը ցաւիմ որ խեղճ
Մամբրէ վարդապետը աղգային ար
դար իրաւանց համար իրելու յանցա
ւոր կամբաստանուի , եւ դեռ այս
ննջեցեալին խնդիրը չէ լուծուած .
թշնամիք ասով ալ չը բաւականացած
նոր զրպարտութիւն մը աւելցուցին
Աղգաւոր Մամբրէ վարդապետին վը
րայ . արդէն տէրութեան օրինաց հա
մեմատ խմբը եւ Թէմէթու կուտած
տուրքերն ի դորձ դրուած են . Բաղի
շու թէ ճանկի եւ թէ քրիստոնէայք
կը բողոքեն թէ խնամ զրկողութ
իւն եղած է այս գրուածոց մէջ եւ
տէրութիւնը ճանաչելու եւ ինչխապ
տուրքերն վերուցած է . ինչպէս որ ա
մեն տեղ վերցուած է, ինչ իրաւամբ
մեղնէ խառն կը պահանջեն . տեղական
խնամութիւնը չսեր ժողովուրդին ձայ
նին , ժողովուրդը խանութները կը
գոցեն . այս միջոցին քանի օր յառաջ
Մամբրէ վարդապետը Բաղէշէն երեք
ժամ հեռի խոսքով զինքն գնացել
է նոյն զինքն դպրոցին շինութեան
պարագայով . միամտաբար քաղաք
կուգայ , խանութներն դոյ կը տեսնայ ,
հարցունելով կը տեղեկանայ, կը յոր
դորէ ժողովուրդը խանութներն բա
նալ կանգնեն իրանց բռնած դը
րութիւնը . տեղիկ եւ հայ ժողովուրդը
կը խնդրեն թէ մեր կողմէն խնդրէ
դպրագումին որ մեր բարեխնամ տէ
րութեան օրէնքն ի դորձ դնէ աը
րոյ մասին . իսկ դպրագումը Մամբ
րէ վարդապետին վրայ բողոք բար
ձած է . քաղաքիս Բարձր կուտային
թէ Մամբրէ վարդապետը խանութ
ները գոցել տուաւ . Ահա յայտնի եւ
հրապարակական զրպարտութիւն մը
որ խեղճ Մամբրէ վարդապետին վրայ
կը լինի Գեր. Մամբրէ վարդապետն
Բաղէշ մոտակէն մինչեւ հիմայ աղգե
րուս յառաջադիմութեանը եւ միութ
եանը համար անձնանութարար աշ
խատած է . իրելու հովիւ իր անձն ժո

վրդին վրայ դրած սիրուած է ժո
ղովուրդէն . թշնամիք լու համարուած
են թէ քանի օր աղգաւոր Մամբրէ
վարդապետն Բաղէշ է իրանց գերը
խաղալու չեն յաջողիր . վանքոյ զըր
պարտելու եւ մանանելու միջոցներ
ձեռք առած են . կը յուսամք որ
քաղաքիս արդարաւոր բարձրագու
տին կուտային այսպիսի մատու
թեանց եւ զրպարտութեանց չան
տարով արգարտութիւնը ի դորձ կը դը
նէ :

1870 մայիս 14 Գոյդ
Ի Կարին ՀՐԱՅԵԱՅ

ԱՅԴ
Խղմիր Տեմէնաց տպարանը Լո
ժէն-Միւլի Մամբրէ վարդապետ
թեան տպագրութիւնը մէկ կողմէն
յառաջ տարած ժամանակ, միւս կող
մէն լամարթինի հաշիւաւոր կրպի
էլլային թարգմանութիւնն ալ պիտի
տըպէ, որուն թարգմանութիւնը յա
ջողակ գրչի մը ձեռք կ'առարուած է .
նմանապէս Հաղար եւ մէկ գիշեր
ները Մեծ. Մ. Մամբրէանի ձեռք
թարգմանութիւն տպուիլ սկսած է, եւ
ասոր համար բաժանորդագրութիւն
պիտի բացուի :

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ
ՄԱՐԿԵՏ
ԿԱՄ
ՆԱՐԱՏԻ ԿՈՋ ՄԸ ՅԵՏԱՆԱԿԵՐԸ
ԹԱՐԳԱՆՆԵՅ Գ. ՁԻՆԿԻՆԻՆԵԱՆ

Ինչպէս արդէն յայտնի է լեզուա
գէտ աղգայիններու , Լոժէն Միւլի Գաղ
ղիացի հաշիւաւոր հեղինակին գըրա
կան վառքը կազմող եւ վիպասանա
կան տպագրող հաշիւող վեպերուն մին
ալ անոր ՄԱՐԿԵՏ կամ ՆԱՐԱՏԻ ԿՈՋ
ՄԸ ՅԵՏԱՆԱԿԵՐԸ անուն երկն է : Մեծ
Գ. Ձիւնկինեան որ արդէն վիքթոր
Հիւկոյի անմահ ԹԵՌԻՍԻՆԵՐԸ թարգ
մանելով Հայ աղգը քաղաքակրթու
թեան գաղտնեացը մանակեղծու եւ
լուստարութեան ճշմարիտ սկզբանցը
տեղեկացնելու անմոռանալի ծառայու
թիւնը մատուց, ձեռնարկած է թարգ
մանել նաեւ ՄԱՐԿԵՏ շնորհիւ Տեմէ
նաց Տպարանի, որու աղգային դրական
յառաջադիմութեան նկատմամբ ըրոժ
բարձրութիւն ծառայութիւնները նոյն
պէս անմոռանալի եւ երախտագիտու
թեան արժանի են : Մամբրէ վարդա
պետը թարգմանութիւնը պատրաստ ըլ

լալով սկսած է տպուիլ, եւ արդէն ա
ռաջին հատորն ալ ելած եւ ծախու
հանուած է :

Մամբրէ վարդապետութիւնը չորս
հատորի բաժնուած է, եւ մէկ մի հա
տոր թշնամեալ հատորներուն դիր
քըն ու երեք հարիւր քանի չափ եւ
ընա ունի :

Պայմանք բաժանորդագրութեան .
Այժմէն բաժանորդութեան գինն է 65
թշնամեալու եւ Գաղտնիք թարգմե
բաժանորդաց համար " 60
Հրատարակուելէն ետք . . . " 80
Խաղաքանչիւր հատոր . . . " 20
Կը ծախուի իզմիր Տեմէնաց գը
րատունը, Պալիկ-Վէլլի խանին մէջ
եւ գրախանա Պ. Հ. Շահվէրիւնին
քով . Պօլիս Գուստու խան, թիւ 11,
Տեմէնաց գրատունը եւ արիւշ հայ
գրախանաներուն քով :

ՄԱՐԿԵՏ
ԻՐԵՆՅ ԳՈՐԾԵՐԸՆԻ ԶԱՆՄԱՆԵՐԸ
ՀԱՂԱՅԵԱՅ
ՅԻՄԱՐԵԹ ՇԱՂԸ
ԹԱՐԳԱՆՆԵԱՅ
Պ. ԳԵՈՐԳ ՊՈՒՊԸ
ԶԵՄԻՆԵԱՆ
ՏՊԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՏԵՏԵԱՆ

1870
Կը ծախուի իզմիր Պ. Հ. Շահվէ
րիւնին գրատունը, եւ Պարքերի ֆէր
խանէն թիւ 34 Պ. Գ. Պալիկի գըրա
տանակը : Կ. Պօլիս բոլոր Հայ գըրա
վաճառաց եւ ցրտիւններու քով, նաեւ
Երեւան քաղաքի գրատանակը :
Դին 100 փարա :

ԿԱՆՈՒՑՈՒՄ
Այս Գաղտնի եւ Տեմէնց մէջտե
ղը յունաց Պատրիարքարանի գիմոյը
ժողգրեկայ դեռին մը կայ ծախու
1660 կանգուն . ժողգրեկայ կողմն ալ
400 կանգուն չափ դեռին վրայ
չենք մը կայ քարային : վարի դատ
կնք երկու մարդաւ ունի եւ վերը
չորս սենեակ : Բաղը լրագրոյս գըրա
տանակէն կրնայ տեղեկութիւն ստա
նալ :

Թարգմանութիւնը
Կ. Ս. ԻՍԻԿԻՆԵԱՆ
Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՄ ԼՐԱԳՐՈՅ
Կ. ՊՈԼԻՍ ԶՆՆԻՒԻ ԽԱՆ

ԱՌԵՆՏՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՅԲ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ	
27 ՄԱՅԻՍ	
(ՏՈՄԱՆԵԱՆ ԼՐԱՅՈՒՆ 100 ԿԱՆԿԱՆԵՆ)	
Լոտոր 3 ամիս դուրու 140	— 140/4
Մարտի 3 ամիս » 22,33	— 22,93
ԸՆԹԱՅԲ ԳՐԱՄԱՆ	
27 ՄԱՅԻՍ	
Անդր . լրա դուրու 140	
Կարգի մասին »	87,16/40
Խորհրդի առա »	39,40/40
Բերքի »	31,25/40
Հինգ ֆրանք »	—
Հինգսոց »	102/4
Պղինձ »	111
ԿՈՍՏԱՆԳՆՈՒՊՈԼԻՍ 27 ՄԱՅԻՍ	
ԱՐՄԱՆԻՍ	
Տարին կարծր Պապարտիս 32/2 — 33/2	
» » Աղաղ 32/2 — 33	
» » Պալէք 32 — 33	
» » Պարկիս 31 — 32	
» » Թէքիս 31 — 32	
Կախիզ Աղաղ 30 — 31	
» » Պապարտիս 30 — 31	
Կիրքս Թուրա 30 — 31	
Յարին կախիզ Պարկիս 29 — 31	

» » Վառա 29 — 31	
» » Պալէք 29 — 31	
Եղիպտացի Թուրա 43/2 —	
» » Անապոլ 43 —	
Գարի Թուրա 43 —	
» » Անապոլ 42/4 —	
ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ	
ԽՈՋԱԿ ԶՈՐ	
Պարա զուրու 2	
Սնապոլ 2	
Քոյս ֆրանք ապրանք չկայ	
Էտիլնէ »	
Ետիլն »	
ԲԱՄԱԿԱԿ ԳՐԱՄԱՆ	
Կէլէ »	40/4 —
Խիլի »	42 —
Ատան »	40/4 —
Պարսկաստան »	9 —
Վրաստան »	9/4 —
ԲՈՒՐԴ	
Անապոլ Լուսնու 40/2 —	
» » Լուսնու » 7 —	
Գոմէլի Լուսնու » 11/4 —	
» » Լուսնու » 8 —	
Վրաստան Լուսնու » —	
» » Կէս Լուսնու » 46 —	
» » Լուսնու » 22 —	
Տարի 8/4 —	
Կիլի Ե՛՛՛ » 6/4 —	

ՄԱՅԸ	
Պարսկաստան	41/4 —
Սնապոլ »	40/4 —
Ճերմակ »	6 —
ՃԵՐԻ	
Գալսերի Ա. տեսակ »	45/4 — 46
» Բ. »	45 —
Էնկիլի »	46/4 —
Թուրա »	43/4 — 44
Կէլէ »	41 — 43
Կոլդա »	41 — 44
Զորու »	41 — 42
Թ. Ի. Թ. Ի. Թ.	
Էնկիլի »	50 — 51
Գալսերի »	48 — 50
Պարսկաստան »	50 — 51
Չէք »	48 — 50
Վան »	27 —
Ա. Յ. Ի. Մ. Ո. Թ.	
Ամապոլ »	7 — 8/4 կարգ մէկ 0 . 1 .
Եղիպտ »	» » »
Սիլաս »	» » »
Կիրք »	» » »
Գալսերի »	» » »
ՉԵՐ	
Մուսնիկ »	8/4 —
Արլալ »	8/4 —
Սար »	49 —
Միլի »	8 —

Պղինձ Թուրա Լիլի մէջ 9/4 — 40	
Սալիկ Գալսերի մէջ 48 — 22	
Ս. Թիլ »	330 — 400
Գիլի »	22 — 28
Սուր »	4/4 —
Կառաւ Սնապոլ »	4/4 —
» Բուսիլի »	» —
Մեւաքս Պարսի Իշա »	50 — 66
ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ	
ԳՐԱՄԱՆ	
Խահիլ Բիւս. տեսակ 100 հոսա 350 — 900	
» Բ. »	730 — 820
Ենկիլ »	46
Շաքար Կիլի Անդր . Կնդ . 240 — 245	
» » Գաղ . » 240 — 243	
» Գլուր Գաղ . » 282 — 300	
Չայ Գոնի »	50 — 24
» Բէք ծաղիկ »	26 — 65
Սնապոլ Կիլի . 880/4 . 900	
Պղինձ (պիլիկ) »	7/4 —
Կիլի Կիլի տ Կիլիկի »	118 — 130
» » Մարա »	430 — 460
Չէք տեսակ 400 հոսա ֆր. 107 — 110	
Երկր »	60 —
» տեսակ »	72 —
» Ենկիլ »	70 —
Բարձր »	87 —
Բրինձ Խալիկ 500 ֆր. ֆր. 37 — 38/4	
Կարաղ Կնդ Բէք » 43/4 —	
Խալիկ »	21 — 24